

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา โทร (๖๒ ๒๑) ๒๙๓ ๒๘๒๑๔ - ๕

โทรสาร (๖๒ ๒๑) ๒๙๓ ๒๘๒๑๖ E- mail : agri-jkt@thaiagrikt.com

ที่ กษ ๐๒๑๑.๔ / ๘๓

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่าน สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ

ด้วยฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ได้ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นางสาวบุญศรีสมิ์ เหมือนสร้อย)

อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร)

ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนพฤษภาคม 2567

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

1. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญระหว่างไทยและอินโดนีเซีย ประจำเดือนพฤษภาคม 2567

สินค้าเกษตรกรรม

การส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) ข้าว (2) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (3) ยางพารา (4) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (5) ไม้ยางพารา (6) สินค้าเกษตรกรรมอื่นๆ (7) ข้าวโพด (8) สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (9) ถั่วเหลือง และ (10) ปลาหมึกสด และพันธุ์ปลา โดยมูลค่ารวมการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมของไทยทุกรายการที่ส่งออกไปอินโดนีเซียในเดือนเมษายน 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดือนมีนาคม 2567 ร้อยละ 14.37 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 361.20 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (เดือนเมษายน 2566)

โดยการเทียบมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (เมษายน 2566) สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ยางพารา ถั่วเหลือง ไม้ยางพารา และสินค้าเกษตรกรรมอื่นๆ ตามลำดับ และลดลงมากที่สุด ได้แก่ สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ ข้าวโพด และผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ตามลำดับ แต่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเดือนก่อนหน้า (มีนาคม 2567) สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ยางพารา ไม้ยางพารา ข้าว และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ตามลำดับ สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงมากที่สุด ได้แก่ สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ ข้าวโพด ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง สินค้าเกษตรกรรมอื่นๆ ถั่วเหลือง และปลาหมึกสด และพันธุ์ปลา ตามลำดับ

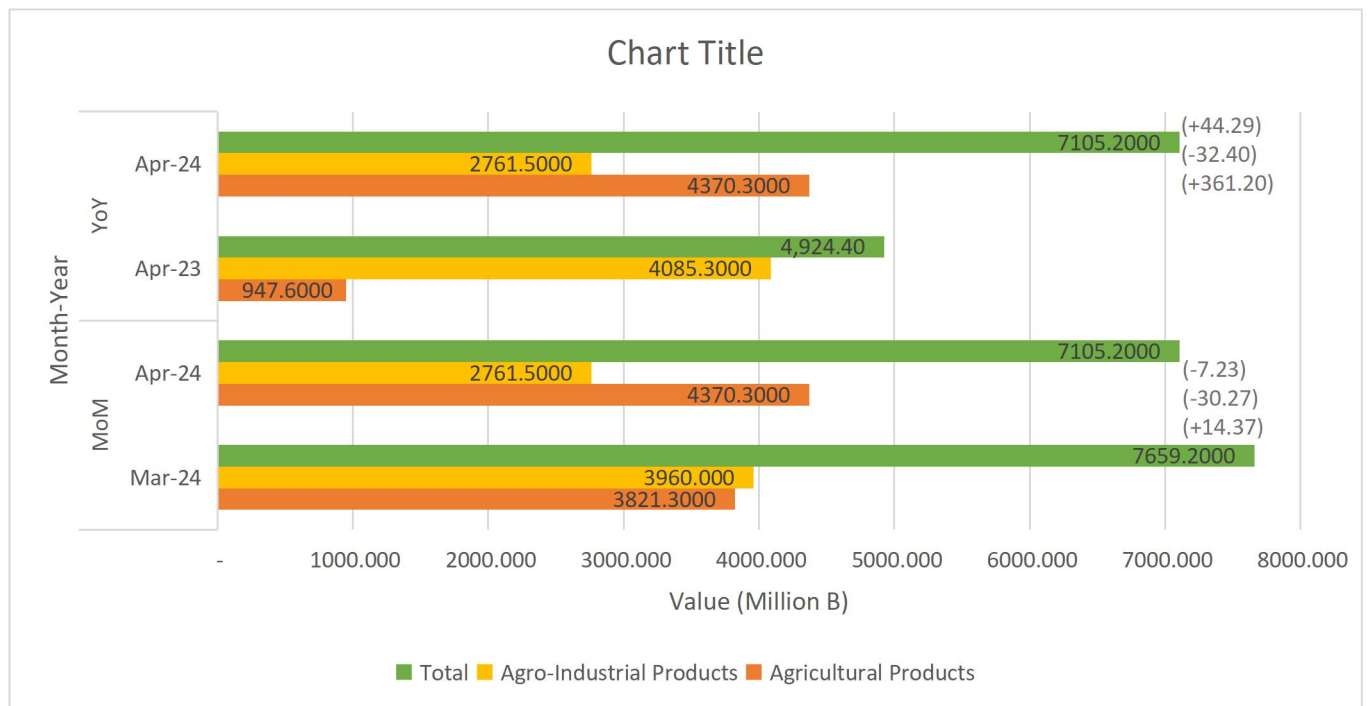
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) น้ำตาลทราย (2) อาหารสัตว์เลี้ยง (3) ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ (4) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่นๆ (5) เครื่องดื่ม (6) ผักกระป๋อง และผักแปรรูป (7) ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ (8) สิ่งปรุงรสอาหาร (9) ผลไม้กระป๋องและแปรรูป และ (10) อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของไทยรวมทุกรายการที่ส่งออกไปอินโดนีเซียในเดือนเมษายน 2567 มีมูลค่าลดลงจากเดือนมีนาคม 2567 คิดเป็นร้อยละ 30.27 และลดลงร้อยละ 32.40 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรในช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (เดือนเมษายน 2566)

สำหรับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (เมษายน 2566) สินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ ผักกระป๋อง และผักแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ เครื่องดื่ม อาหารสัตว์ และสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่นๆ ตามลำดับ แต่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเดือนก่อนหน้า (มีนาคม 2567) สินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ อาหารสัตว์ ผักกระป๋อง และผักแปรรูป ผลไม้กระป๋องและแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่นๆ เครื่องดื่ม และไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ ตามลำดับ สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงมากที่สุด คือ อาหารทะเลและกระป๋องและแปรรูป น้ำตาลทราย สิ่งปรุงรสอาหาร และผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ ตามลำดับ

สรุปมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยไปยังอินโดนีเซีย ประจำเดือนเมษายน 2567

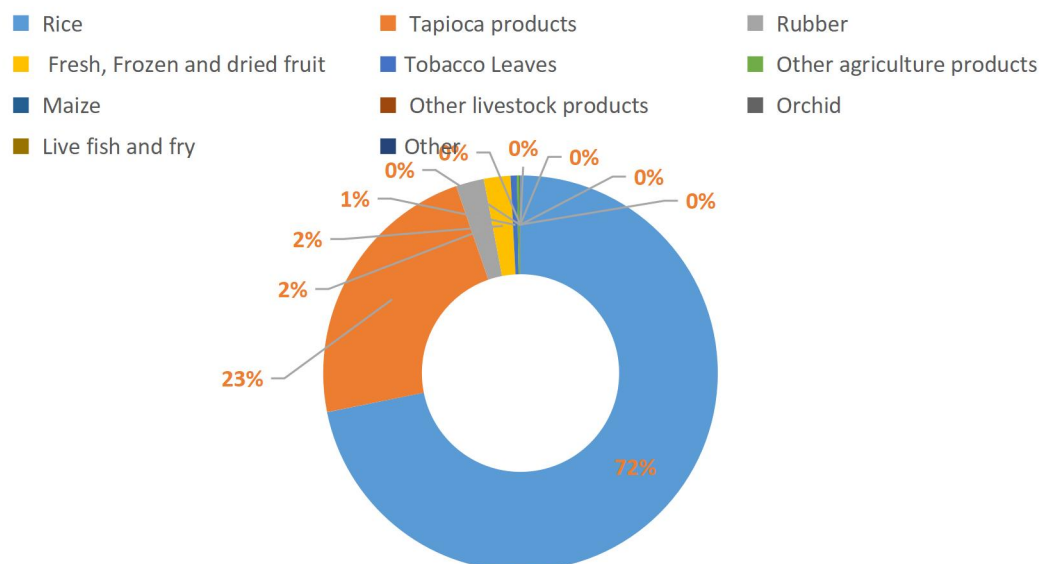
- มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของไทยไปอินโดนีเซียในเดือนเมษายน 2567 อยู่ที่ 7,105.20 ล้านบาท ลดลงจากเดือนมีนาคม 2567 จำนวน 554 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.23 และเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกฯ ในเดือนเมษายน 2566 อยู่ที่ 4,924.40 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จำนวน 2,180.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.29

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมจากไทยไปอินโดนีเซีย เดือนเมษายน 2567

ลำดับ ที่	สินค้าโภคภัณฑ์ สินค้าเกษตรกรรม	เม.ย.67	มี.ค. 67	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบ กับเดือนก่อน เม.ย. 67 – มี.ค.67	เม.ย. 66	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบเดือน เดียวกันกับปีก่อน เม.ย.67 / เม.ย.66
		มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)		มูลค่า (ล้านบาท)	
1	ข้าว	3,139.4	2,547.5	23.23	499.5	528.51
2	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	1,000.1	907.1	10.25	166.5	500.66
3	ยางพารา	100.3	45.6	119.96	24.0	317.92
4	ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	95.4	239.3	-60.13	127.9	-25.41
5	ใบยาสูบ	22.4	0	100	0	100.00
6	สินค้ากสิกรรมอื่นๆ	8.9	20.1	-55.72	8.0	11.25
7	ข้าวโพด	2.0	7.0	-71.43	3.9	-48.72
8	สินค้าปศุสัตว์อื่น	0.7	29.8	-97.65	15.3	-95.42
9	กล้วยไม้	0.7	1.1	-36.36	0.2	250.00
10	ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา	0.3	0.4	-25.00	0.3	0.00
สินค้าเกษตร รวม 10 รายการ		4,370.2	3,797.9	15.07	845.6	416.82
สินค้าเกษตร รวมทุกรายการ		4,370.3	3,821.3	14.37	947.6	361.20

TOP 10 AGRICULTURAL PRODUCT

รูปภาพ : สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เดือนเมษายน 2567

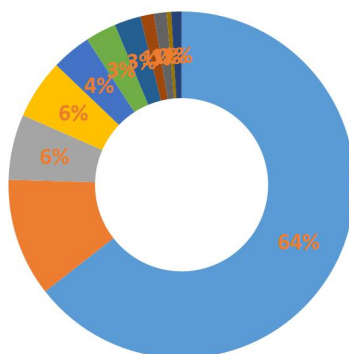
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมจากไทยไปอินโดนีเซีย เดือนเมษายน 2567

ลำดับ ที่	สินค้าโภคภัณฑ์ สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	เม.ย.67	มี.ค. 67	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบ กับเดือนก่อน เม.ย. 67 – มี.ค.67	เม.ย. 66	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบเดือน เดียวกันกับปีก่อน เม.ย.67 / เม.ย.66
		มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)		มูลค่า (ล้านบาท)	
1	น้ำตาลทราย	1,779.3	2,999.4	-40.68	3,441.20	-48.29
2	อาหารสัตว์เลี้ยง	304.7	228.8	33.17	233.3	30.60
3	ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหาร สำเร็จรูปอื่นๆ	168.5	209.1	-19.42	92.3	82.56
4	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่นๆ	153.5	124.5	23.29	126.6	21.25
5	เครื่องดื่ม	102.2	95.0	7.58	66.2	54.38
6	ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	79.6	60.5	31.57	43.3	83.83
7	ผักกระป๋องและแปรรูป	68.1	64.8	5.09	31.6	115.51
8	สิ่งปฐurst	34.6	43.1	-19.72	27.9	24.01
9	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	32.8	25.7	27.63	13.7	139.42
10	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	11.7	20.4	-42.65	2.7	333.33
อุตสาหกรรมเกษตรรวม 10 รายการ		2,735.0	3,871.3	-29.35	4,078.8	-32.95
อุตสาหกรรมเกษตร รวมทุกรายการ		2,761.5	3,960	-30.27	4,085.3	-32.40
สินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรม เกษตรโดยรวม		7,105.2	7,659.2	-7.23	4,924.4	44.29

TOP 10 AGRO-INDUSTRIAL PRODUCTS

- Sugar
- Wheat products and other food preparations
- Beverage
- Animal or vegetable fats and oils
- prepared or preserved fruits
- Other
- Preparation of a kind used in animal feeding
- Other agro-industrial products
- Vegetable canned, prepared or preserved
- Sauces and preparations therefor
- Prepared or preserved fish, crustaceans, mollus

รูปภาพ : สัดส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไทยไปยังอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เดือนเมษายน 2567

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)

สถานการณ์ราคายางพาราในอินโดนีเซีย

ราคายางแท่งมาตรฐานของอินโดนีเซีย (Standard Indonesian Rubber: SIR)

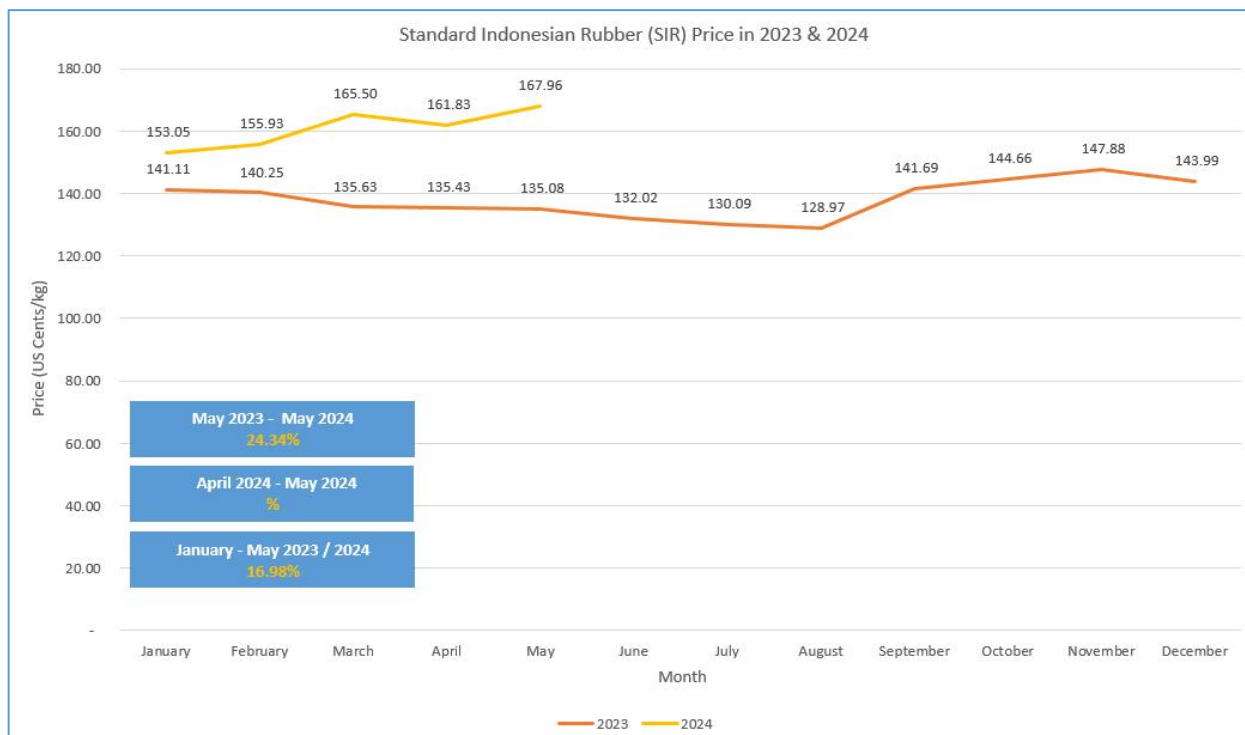

Figure: Comparison Price of Standard Indonesian Rubber (SIR)

Source: ASEAN Rubber Business Council (ARBC)

รายละเอียดราคายางแท่ง (SIR)	ราคา (เซนต์สหรัฐ/กิโลกรัม)	อัตราการเติบโต (%)
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับช่วงเวลา (เดือน) เดียวกันของปีก่อนหน้า		
เดือนพฤษภาคม 2567	167.96	24.34%
เดือนพฤษภาคม 2566	135.08	
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า		
เดือนพฤษภาคม 2567	167.96	3.79%
เดือนเมษายน 2567	161.83	
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า		
เดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม 2567	804.27	16.98%
เดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม 2566	687.50	

Table: Comparison Price of Standard Indonesian Rubber (SIR)

Source: ASEAN Rubber Business Council (ARBC)

การส่งออก - นำเข้ายางพาราระหว่างไทย - อินโดนีเซีย

มูลค่าการนำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์ยางพาราของอินโดนีเซียมายังไทย ประจำเดือนเมษายน 2567

ลำดับ	รายการ	มิ.ย. 66	ก.ค.66	ส.ค.66	ก.ย.66	ต.ค.66	พ.ย.66	ธ.ค.66	ม.ค.67	ก.พ.67	มี.ค.67	เม.ย.67
1	ผลิตภัณฑ์ทำจากยาง	46.10	41.00	38.50	37.60	53.60	44.90	49.80	51.7	43.8	37.6	27.5
2	วัสดุทำจากยาง	4.20	4.30	5.10	2.10	0.60	0.50	0.20	5.9	2.0	4.3	2.5
รวมมูลค่าทั้งหมด (ล้านบาท)		50.30	44.3	43.60	39.70	54.20	45.40	50.00	57.6	45.8	41.9	30.0

มูลค่าการส่งออกสินค้ายางพาราของไทยไปยังอินโดนีเซีย ประจำเดือนเมษายน 2567

ลำดับ	รายการ	มิ.ย.66	ก.ค.66	ส.ค. 66	ก.ย.66	ต.ค.66	พ.ย.66	ธ.ค.66	ม.ค.67	ก.พ.67	มี.ค.67	เม.ย.67
1	ยางแผ่น - ยางแผ่นรมควัน ชั้นที่ 3	1.1	1.1	-	-	-	1.9	-	-	1.4	-	1.7
2	ยางแท่ง	0.6	-	1.2	0.6	-	0.6	-	-	-	-	0.8
3	น้ำยางข้น	18.4	16.0	13.7	15.4	17.80	24.1	16.1	53.4	59.4	45.6	97.8
4	ยางพาราอื่น ๆ - ในลักษณะชั้นปฐม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมมูลค่าทั้งหมด (ล้านบาท)		20.10	17.10	14.90	16.0	17.80	26.6	16.1	53.4	60.8	45.6	100.3

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)

สถานการณ์ยางพาราในอินโดนีเซีย

● รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2567 นาย Budi Satria Tanjung หัวหน้าฝ่ายบริหารงานการเกษตรเขต Hulu Sungai Tengah (HST) จังหวัดกาลิมันตันใต้ ยืนยันว่าเกษตรกรชาวสวนยางจะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล สำหรับโครงการฟื้นฟูสวนยางพารา 100 เฮกตาร์ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567 (APBN) ซึ่งโครงการฟื้นฟูสวนยางพารานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางในการปลูกต้นยางใหม่ทดแทนต้นเดิมที่ทรุดโทรมและให้ผลผลิตน้อย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณสำหรับสวนยางของเกษตรกรที่มีสิทธิ์ได้รับ และต้นกล้ายางที่ได้รับจะถูกจัดสรรตามความเหมาะสมกับแปลงยาง โดยจะได้รับการสนับสนุนตามจำนวนที่ต้องการฟื้นฟู

โครงการฟื้นฟูสวนยางพารา 100 เฮกตาร์ ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล ได้แก่ Hantakan และ Limpasu รวม 9 หมู่บ้าน สำหรับงบประมาณที่จะได้รับจาก APBN ในแต่ละพื้นที่ยังไม่มี ความชัดเจน หากประมาณการจากต้นกล้ายางที่จะได้รับ โดยทั่วไปมีการปลูกยางเฉลี่ยอยู่ที่ 400 - 500 ต้น/เฮกตาร์ และหากราคาต้นกล้ายางคุณภาพดีอยู่ที่ประมาณ 20,000 รูเปียห์/ต้น ดังนั้น พื้นที่ 100 เฮกตาร์จะสามารถปลูกยางได้ 40,000 - 50,000 ต้น คาดว่างบประมาณน่าจะได้รับอยู่ระหว่าง 800 - 1,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงตัวเลขคาดการณ์ เนื่องจากรัฐบาลจะจัดสรรรายชื่อเกษตรกรผ่านสถาบันที่ได้รับอนุญาต โดยอ้างอิงจากผลการสำรวจที่ดินของเกษตรกร ทั้งนี้ เกษตรกรชาวสวนยางไม่เพียงแต่จะได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเท่านั้น แต่หน่วยงานของรัฐยังให้คำแนะนำตามกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ต้นยางพาราสามารถเติบโตและให้ผลผลิตได้ต่อไป

- **รัฐบาลอินโดนีเซียเร่งดำเนินการเตรียมพร้อมรับมือ EUDR**

ผู้เล่นในอุตสาหกรรมยางกำลังเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในการเตรียมพร้อมรับมือกฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EUDR) ซึ่งจะเริ่มบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2568 ภายในระยะเวลาที่จำกัด รัฐบาลหวังที่จะเอาชนะภัยคุกคามจากการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าวและผลักดันไปสู่การเคลื่อนไหวในระดับชาติ โดยหลักการแล้ว กฎหมาย EUDR กำหนดให้ส่งออกและนำเข้าสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodities) 7 ประเภท ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เนื้อวัว ไม้ กาแฟ โกโก้ และถั่วเหลือง รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเหล่านี้จะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก โดยสามารถตรวจสอบพิกัดภูมิศาสตร์หรือการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะตามภาพถ่ายดาวเทียม และระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (GPS) ของแปลงปลูก ซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้เพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าเหล่านี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า

นาย Uhendi Haris ผู้ช่วยผู้อำนวยการสมาคมยางพาราอินโดนีเซีย (Rubber Association of Indonesia: Gapkindo) เน้นย้ำว่า หนึ่งในขั้นตอนเชิงกลยุทธ์ที่สามารถนำมาใช้เพื่อรับมือกับกฎหมาย EUDR ได้ในขณะนี้คือการเร่งดำเนินการรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ผ่านระบบการขอขึ้นทะเบียนธุรกิจการเพาะปลูกทางอิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ (Electronic Cultivation Business Registration Integrated System: E-STDB) ทั้งนี้ เกษตรกรผู้ปลูกสินค้าโภคภัณฑ์อื่นๆ นอกเหนือจากยางพาราก็จำเป็นต้องเร่งดำเนินการด้วยเช่นกัน จนถึงขณะนี้ มีการออกใบรับรอง E-STDB เพียง 971 รายสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเท่านั้น

ข้อมูลล่าสุดรวบรวมโดย Gapkindo ระบุว่า การส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดของอินโดนีเซียในปี 2566 อยู่ที่ 1.79 ล้านตัน โดยมีการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปเพียงร้อยละ 11 หรือ 206,203 ตันเท่านั้น ปัญหาเนื่องจากประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่น และเกาหลี ที่นำเข้ายางธรรมชาติจากอินโดนีเซียในรูปของผลิตภัณฑ์ดิบหรือกึ่งสำเร็จรูป แล้วนำไปแปรรูปเพื่อส่งออกไปยังยุโรปในรูปของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ได้เรียกร้องให้อินโดนีเซียปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย EUDR ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราของอินโดนีเซียส่งผลทำให้ปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี หากอินโดนีเซียไม่สามารถตอบสนองการส่งออกตามข้อกำหนด EUDR ผู้ประกอบการธุรกิจ (Operator)/ผู้ค้า (Trader) มีแนวโน้มที่จะแสวงหาทางเลือกอื่นสำหรับส่วนการส่งออก โดยการโอนส่วนดังกล่าวไปยังประเทศอื่นๆ

นอกจากนี้ นาย Erwin Tunas ผู้อำนวยการ Gapkindo ตั้งข้อสังเกตว่า ภาคส่วนยางธรรมชาติตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำมีความท้าทายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย EUDR เช่น ภาคธุรกิจต้นน้ำ อุตสาหกรรมยางต้องเร่งดำเนินการรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา รวมทั้งความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทาน โดยที่การเชื่อมโยงระหว่างผู้ค้า คนกลาง และเกษตรกรไม่มีเอกสารใบรับรองการขึ้นทะเบียน ขณะเดียวกัน ภาคธุรกิจปลายน้ำหรือโรงงานแปรรูปพบว่าระบบการคัดแยกข้อมูลยังไม่พร้อม ไม่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของกฎหมาย EUDR ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรปได้อนุญาตให้ผู้ประกอบการรายใหญ่มีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน 18 เดือน และระยะเวลา 24 เดือนสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งหมายความว่าผู้เล่นในอุตสาหกรรมยางเหลือเวลาเพียงอีก 7 เดือนเท่านั้น ในการปฏิบัติตามกฎหมาย EUDR ด้วยเหตุนี้ Gapkindo หวังเป็นอย่างยิ่งว่าความพยายามของรัฐบาลในการเตรียมรับมือกับกฎหมาย EUDR ผ่านการออกใบรับรอง E-STDB หรือด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล การให้คำแนะนำ

และความช่วยเหลือแก่เกษตรกรตามมาตรฐานทางเทคนิค ตลอดจนการเตรียมความพร้อมและการดำเนินการรับรองเพื่อการพัฒนาสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนจะสามารถผลักดันนำไปสู่การเคลื่อนไหวในระดับชาติได้

• ยางพาราไทยและอินโดนีเซียเผชิญหน้า EUDR

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางพารารายใหญ่เป็นอันดับ 1 ของโลก รองลงมาคืออินโดนีเซีย โดยในปี 2566 ไทยสามารถผลิตยางธรรมชาติหรือยางดิบได้ 4.63 ล้านตัน ในขณะที่การผลิตของอินโดนีเซียอยู่ที่ 2.65 ล้านตัน แต่เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า การผลิตยางพาราของไทยลดลงร้อยละ 1.65 และอินโดนีเซียลดลงร้อยละ 2.22 โดยการผลิตที่ลดลงได้รับอิทธิพลภัยแล้งที่ยาวนานจากปรากฏการณ์เอลนีโญในปี 2566 ท่ามกลางปัญหาที่ต้องเผชิญ การดำเนินการตามข้อกำหนดของกฎ EUDR กำลังสร้างภาระให้กับธุรกิจยางพาราของทั้งสองประเทศมากขึ้น เนื่องจากไทยไม่ต้องการสูญเสียส่วนแบ่งตลาดสหภาพยุโรปในฐานะตลาดส่งออกยางรายใหญ่อันดับสองรองจากจีน นโยบายประการหนึ่งที่ไทยได้ดำเนินการเพื่อขานรับกับกฎหมาย EUDR คือการเปิดตัวการซื้อขายยางตรวจสอบย้อนกลับผลผลิต ผ่านแพลตฟอร์ม Thai Rubber Trade (TRT) ของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ที่เปิดตัวเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2567 ที่ผ่านมา สำหรับใช้ซื้อขายประมูลยาง แสดงถึงความพร้อมของยางพาราไทยด้านการจัดการระบบข้อมูลตรวจสอบย้อนกลับของยาง

ในขณะที่ อินโดนีเซียยังตามหลังไทยอยู่มาก ในความเป็นจริง ยางพารากลายเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่ล้าหลังที่สุดของอินโดนีเซียเมื่อเทียบกับสินค้าโภคภัณฑ์อื่นๆ ตามข้อกำหนดของกฎหมาย EUDR จนถึงขณะนี้ การค้ายางในอินโดนีเซียยังคงดำเนินต่อไปตามปกติ แม้ว่าจะมีการนำระบบการประมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Auction System) ไปใช้ในหลายภูมิภาคก็ตาม ห่วงโซ่อุปทานยางตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำมีความซับซ้อนและยากต่อการติดตามแหล่งที่มา รวมถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะผลักดันให้มีตลาดแลกเปลี่ยนสินค้ายางอินโดนีเซีย แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เปิดตัวแพลตฟอร์มยางธรรมชาติที่ยั่งยืนของอินโดนีเซีย (Sustainable Natural Rubber Platform of Indonesia: SNARPI) ในปี 2564 จนถึงขณะนี้ ยังไม่มีรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการแต่อย่างใด

ปัจจุบัน รัฐบาลอินโดนีเซียกำลังสร้างแอปพลิเคชันสินค้าโภคภัณฑ์แห่งชาติของอินโดนีเซีย มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับสินค้าโภคภัณฑ์ส่งออก 7 ประเภท ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมาย EUDR ผ่านระบบการขอขึ้นทะเบียนธุรกิจการเพาะปลูกทางอิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ (E-STDB) นอกจากสินค้ายางพาราแล้ว สินค้าโภคภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ น้ำมันปาล์ม เนื้อวัว ไม้ กาแฟ โกโก้ และถั่วเหลือง ตลอดจนผลิตภัณฑ์แปรรูปของสินค้าโภคภัณฑ์แต่ละชนิด ก็จำเป็นต้องขึ้นทะเบียนด้วยเช่นกัน สำหรับการพัฒนาข้อมูลแผนที่ระบบดิจิทัลของการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าโภคภัณฑ์ รัฐบาลอินโดนีเซียและประเทศอื่นๆ กำลังเร่งผลักดันให้สหภาพยุโรปอำนวยความสะดวกให้กับสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีใบรับรองที่ยั่งยืนภายในระบบทดสอบความเหมาะสม (System Suitability Testing) ของ EUDR ซึ่งสินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่คือน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISPO และ RSPO รวมทั้งไม้ ที่มีระบบการรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ (SVLK)

สถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรไทยในอินโดนีเซีย

ลำดับที่	ภาพผลไม้	ชื่อไทย	Ranch Market, Lotte Shopping Avenue	All Fresh Ambassador	Lotte Mart, ITC Kuningan
1		มะขามหวาน	Rp 29,900/250 กรัม	Rp 18,180/250 กรัม	Rp 30,08/250 กรัม
2		ลำไย	Rp 54,900 / กิโลกรัม	-	Rp 64,300 / กิโลกรัม
3		มะพร้าว น้ำหอม พร้อมดื่ม	-	-	-
4		มะพร้าว น้ำหอม	-	-	-
5		ทุเรียนหมอนทอง แฉ่แข็ง	-	-	-
6		ข้าวหอมมะลิ	-	Rp 153,200 / 5 กิโลกรัม	-

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน 440 รูเปียห์ต่อ 1 บาท

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย

- ไม่มีรายงานการตรวจพบสารตกค้าง สารปนเปื้อน เชื้อจุลินทรีย์ หรือการที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยอื่น ๆ ในสินค้าเกษตรของไทยที่นำเข้ามายังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของอินโดนีเซีย

- **รัฐบาล จ.สุลาเวสีใต้ เสนอความร่วมมืออินเดียร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผ้าไหม**

เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2567 นาย Andi Muhammad Arsjad รักษาการเลขาธิการส่วนภูมิภาค จ.สุลาเวสีใต้ ให้การต้อนรับและหารือร่วมกับ Dr. Shashank Vikram กงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐอินเดีย ณ เมืองเดนปาซาร์ จังหวัดบาหลี ณ สำนักงานผู้ว่าการ จ. สุลาเวสีใต้ โดยนาย Andi แสดงความสนใจในการสร้างความร่วมมือกับรัฐบาลอินเดียในทุกภาคส่วน เช่น เกษตรกรรม ท่องเที่ยว เทคโนโลยี การศึกษา และภาคส่วนอื่นๆ พร้อมทั้งได้เสนอความร่วมมือในอุตสาหกรรมแปรรูปสิ่งทอ โดยเฉพาะผ้าไหม เนื่องจากอินเดียมียุทธศาสตร์ในเรื่องสำหรับที่ผลิตจากผ้าไหม ซึ่งหากร่วมมือกันก็จะสามารถปรับปรุงคุณภาพผ้าไหมในสุลาเวสีใต้ได้ ด้วยแนวทางดังกล่าว นาย Andi หวังว่าในอนาคตรัฐบาลอินเดียจะสามารถจัดการฝึกอบรมและให้ความรู้กับผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมครัวเรือนภาคส่วนผ้าไหม และคาดว่าในอนาคตจะกลายเป็นอุตสาหกรรมชั้นนำของ จ.สุลาเวสีใต้ได้

ขณะเดียวกัน Dr. Shashank Vikram กล่าวว่าการเดินทางเยือนเมืองมากัสซาร์ จ.สุลาเวสีใต้ ถือเป็นการเยือนอย่างเป็นทางการครั้งแรก ในฐานะกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐอินเดีย ณ เมืองเดนปาซาร์ จังหวัดบาห์ลี โดยตนเข้ารับตำแหน่งในเดือนมกราคม 2567 ที่ผ่านมา ซึ่งในระหว่างการเดินทางเยือนได้หารือเกี่ยวกับโอกาสความร่วมมือหลายประการที่อาจร่วมมือกับรัฐบาล จ.สุลาเวสีใต้ได้ และเป็นการกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีของอินเดียบอกอินโดนีเซีย ในโอกาสนี้ Dr. Shashank แสดงความชื่นชมข้อเสนอความร่วมมือสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปสิ่งทอ และคาดว่าข้อเสนอนี้จะได้รับการติดตามในภายหลังต่อไป

- **กระทรวงการค้าผ่อนคลायข้อพิจารณาด้านเทคนิคการอนุญาตนำเข้าสินค้าบางชนิด**

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2567 กระทรวงการค้าจัดงานแถลงข่าวเกี่ยวกับ “กฎกระทรวงการค้า ฉบับที่ 8 ปี 2024” โดยนาย Budi Santoso อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศกล่าวว่า การผ่อนคลायกฎระเบียบการนำเข้าผ่านกฎกระทรวงการค้า ฉบับที่ 8 ปี 2024 ว่าด้วยนโยบายและกฎระเบียบการนำเข้า มีเป้าหมายเพื่อเอาชนะอุปสรรคในการกระจายวัตถุดิบเนื่องจากความจำเป็นในการพิจารณาด้านเทคนิค ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อกำหนดการอนุญาตนำเข้าสินค้าบางชนิดที่เสนอโดยกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อมาได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมรวมอยู่ในกฎกระทรวงการค้า ฉบับที่ 36 ปี 2023 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2567 ส่งผลให้มีการสะสมของตู้คอนเทนเนอร์ที่ท่าเรือหลักหลายแห่ง เช่น ท่าเรือ Tanjung Priok กรุงเทพมหานคร ท่าเรือ Tanjung Perak เมืองสุราบายา จ.ชวาตะวันออก และท่าเรือ Tanjung Emas เมืองเซอมารัง จ.ชวากลาง

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงการค้าได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงการค้า ฉบับที่ 36 ปี 2023 เพื่อผ่อนคลायกฎระเบียบการนำเข้าผ่านกฎกระทรวงการค้า ฉบับที่ 8 ปี 2024 ตามคำแนะนำของประธานาธิบดี Joko Widodo โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อกำหนดทางเทคนิคเพิ่มเติมในกระบวนการออกใบอนุญาตนำเข้า เพื่อให้สามารถแก้ปัญหการสะสมของตู้คอนเทนเนอร์ได้ ด้วยกฎกระทรวงฉบับใหม่นี้ การนำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ยาแผนโบราณและอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ เครื่องสำอางและของใช้ในครัวเรือน รองเท้า เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์เสริมเครื่องแต่งกาย รวมทั้งกระเป๋าสตางค์และวาล์ว (Valve) ไม่จำเป็นต้องมีข้อกำหนดทางเทคนิคเพิ่มเติมอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม กฎกระทรวงฉบับใหม่นี้จะไม่รวมสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีรหัส HS บางอย่าง นอกจากนี้ การนำเข้าสินค้าเสริม ตลอดจนสินค้าเพื่อการทดสอบตลาดและวัตถุประสงค์หลังการขาย ไม่ต้องมีการควบคุมด้านเทคนิคเพิ่มเติมจากกระทรวงอุตสาหกรรม ตามกฎกระทรวงการค้าหมายเลข 20 ปี 2021 คู่ไปกับหมายเลข 25 ปี 2022 ต่อไป

- **รัฐบาลเลื่อนการดำเนินการตามพันธกรณีการรับรองฮาลาลสำหรับ MSMEs ถึงปี 2569**

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2567 นาย Airlangga Hartarto รัฐมนตรีประสานงานด้านเศรษฐกิจ กล่าวหลังการประชุมร่วมกับประธานาธิบดี Joko Widodo และคณะรัฐมนตรี ณ ทำเนียบรัฐบาลกรุงจาการ์ตาว่า รัฐบาลตัดสินใจเลื่อนการดำเนินการตามพันธกรณีการรับรองฮาลาลภาคบังคับสำหรับวิสาหกิจรายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลาง (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) จากเดือนตุลาคม 2567 เป็นเดือนตุลาคม 2569 ในขณะเดียวกัน พันธกรณีการรับรองฮาลาลภาคบังคับสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ (Large Scale Businesses) ยังคงมีผลบังคับใช้ในวันที่ 17 ตุลาคม 2567 ตามเดิม ซึ่งประธานาธิบดี Jokowi จะออกข้อบังคับประธานาธิบดี (Presidential Regulation: Pepres) เพื่อควบคุมการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ขณะที่ นาย Teten Masduki รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (*Minister of Cooperatives and Small and Medium Enterprises: Menkop UKM*) กล่าวว่า การบังคับใช้ตามพันธกรณีการรับรองฮาลาลภาคบังคับสำหรับ MSMEs ถูกเลื่อนออกไปเนื่องจากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้จนถึงเดือนตุลาคม จนถึงขณะนี้ รัฐบาลโดยหน่วยงานรับรองผลิตภัณฑ์ฮาลาลของอินโดนีเซีย (*The Halal Product Assurance Organizing Agency: BPJPH*) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกิจการศาสนา (*Ministry of Religious Affairs: MORA*) ได้ให้การรับรอง MSMEs ในอินโดนีเซียเพียง 44.4 ล้านราย ซึ่งหมายความว่ายังมี MSMEs อีกกว่า 15.4 ล้านรายที่ยังไม่ได้รับการรับรอง หากพันธกรณีการรับรองฮาลาลภาคบังคับกำหนดให้มีผลบังคับใช้ในเดือนตุลาคม 2567 ทาง BPJPH จะต้องออกใบรับรองฮาลาล 102,000 ใบ/วัน ซึ่งเกินขีดความสามารถในการดำเนินงานของ BPJPH ซึ่งปัจจุบันสามารถดำเนินการเฉลี่ยอยู่ที่ 2,678 ใบ/วัน เท่านั้น

รวม. Teten กล่าวต่อไปว่า การเลื่อนการดำเนินการตามพันธกรณีการรับรองฮาลาลภาคบังคับออกไปจนถึงเดือนตุลาคม 2569 เป็นเรื่องที่เหมาะสม เพราะเหลือเวลาอีกเพียง 150 วันเท่านั้น หากนโยบายดังกล่าวยังคงมีผลบังคับใช้ในปีนี้ MSMEs จะมีข้อกังวลเกี่ยวกับกฎหมายเนื่องจากผลิตภัณฑ์ของตนยังไม่ได้ได้รับการรับรอง ดังนั้น การเลื่อนการดำเนินการจึงเป็นรูปแบบหนึ่งในการสนับสนุนของรัฐบาลต่อความพยายามของประชาชน เพื่อปกป้อง MSMEs ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายที่จะบังคับใช้ได้ นอกจากนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าในการรับรองฮาลาลที่อาจเกิดขึ้นอีก รัฐบาลจะพิจารณาลดความซับซ้อนของขั้นตอนและด้านเทคนิคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การให้เงินอุดหนุนและเพิ่มงบประมาณสำหรับโครงการรับรองฮาลาลฟรี

5. นโยบายและประเด็นที่อินโดนีเซียให้ความสนใจ

ด้านประมง

รัฐบาลอินโดนีเซียได้ออกกฎข้อบังคับ (PP) ฉบับที่ 11 ปี 2023 ว่าด้วยนโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (*Quota Based Fishing Zone Policy – PIT*) ซึ่งสาระสำคัญในกฎข้อบังคับ มาตรา 1 ว่าด้วยการทำประมงที่มีการควบคุมและทำประมง/จับสัตว์น้ำตามสัดส่วนเขตน่านน้ำในการทำประมงตามโควตาที่ได้รับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสภาพแวดล้อม ตลอดจนการกระจายการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดเขตน่านน้ำในการทำประมงเป็น 6 โซน ได้แก่

- โซนที่ 1 เขตการจัดการประมงสาธารณะรัฐอินโดนีเซีย WPPNRI 711 น่านน้ำช่องแคบการีมาตา และน่านน้ำนาตุนาเหนือ
- โซนที่ 2 WPPNRI 716 น่านน้ำสุลาเวสี และตอนเหนือของเกาะฮัลมาเฮรา และ WPPNRI 717 น่านน้ำอ่าวเซตราวาซีย และคาบมหาสมุทรแปซิฟิก และทะเลน้ำลึกมหาสมุทรแปซิฟิก
- โซนที่ 3 WPPNRI 715 น่านน้ำอ่าวโตมินิ ทะเลมาลุกู ทะเลฮัลมาเฮรา ทะเลเซรัม และอ่าวบิราว และ WPPNRI 718 น่านน้ำทะเลอารู ทะเลอาราฟูรา และทะเลติมอร์ในส่วนตะวันออก WPPNRI 714 น่านน้ำอ่าวโตโล และทะเลบันดา
- โซนที่ 4 WPPNRI 572 น่านน้ำมหาสมุทรอินเดียตอนตะวันตกของเกาะสุมาตรา และช่องแคบซุนดา และ WPPNRI 573 น่านน้ำมหาสมุทรอินเดีย ตอนใต้ของเกาะชวาจนถึงตอนใต้ของเกาะนูซาเต็งการา ทะเลชาวู และทะเลติมอร์ตอนตะวันตก และทะเลน้ำลึกมหาสมุทรอินเดีย
- โซนที่ 5 WPPNRI 571 น่านน้ำช่องแคบมาลากา และทะเลอันดามัน และ

- โซนที่ 6 WPPNRI 712 น่านน้ำทะเลชวา และ WPPNRI 713 น่านน้ำช่องแคบมาคาซาร์ อ่าวโบเน ทะเลฟลอเรส และทะเลบาห์ลี

กฎข้อบังคับ (PP) ฉบับที่ 11 ปี 2023 ว่าด้วยนโยบายการจัดการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (Quota Based Fishing Zone Policy – PIT) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประมงโดยรวมตามโควตาสัตว์น้ำที่จับได้ ซึ่งประธานาธิบดีอินโดนีเซียได้ลงนามในกฎข้อบังคับดังกล่าวแล้ว และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2566 ที่ผ่านมา โดยกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงยังคงจัดทำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในเขตพื้นที่ทำการประมงของอินโดนีเซีย ได้แก่ โซน 1 โซน 2 โซน 3 และโซน 4 ตามลำดับ โควตาการทำประมงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) โควตาชาวประมงพื้นบ้าน (<12 ไมล์ทะเล) 2) โควตาอุตสาหกรรม (> 12 ไมล์ทะเล) และ 3) โควตากิจกรรมที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ (ถ้า < 12 ไมล์ทะเล ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด และถ้า > 12 ไมล์ทะเล ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง) นอกจากนี้ สำหรับชาวประมงขนาดเล็กที่มีเรือประมงขนาดระวางน้อยกว่า 5 ตันกรอส จะได้รับผลประโยชน์หลายประการจากนโยบายการจัดการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง อาทิ ไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขการเก็บภาษี (Non-Tax State Revenue) และสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งโควตาอุตสาหกรรมและโควตาชาวประมงพื้นบ้าน

นอกจากนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จากัรรตา ได้รวบรวมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย ภายใต้นโยบายการจัดการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง และได้ดำเนินการแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. Regulation of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia **No.1/2023** concerning Procedures for Determining the Fish Production Value at the Time of Landing
2. Regulation of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 2/2023 concerning Requirements and Procedures of Tariff Imposition on Type on Non-Tax State Revenue that Apply to Ministry of Marine and Affairs and Fisheries which Originate from Utilization of Fisheries Resources
3. Government Regulation of The Republic of Indonesia No.11/2023 concerning Quota-Based Fishing
4. Regulations of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia **No.28/2023** concerning Regulations for Implementing Government Regulation Number 11 of 2023 concerning Quota-Based Fishing
5. Regulation of The Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia **No. 36 of 2023** concerning of Fishing Gear and Fishing Auxiliary Device Placement in Quota-Based Fishing Zone and Fisheries Management Area of the Republic Indonesia in Inland Water
6. Decree of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia **No. 187/2023** concerning Base Ports in Quota - Based Fishing Zones and Base Ports that Have Fulfilled Post-Production Withdrawal Requirements (ประกาศใช้แทน Decree of the MMAF of the Republic of Indonesia No. 4/2023 และ No. 139/2023 concerning Fish Reference Price)

7. Decree of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 199/2023 concerning Fish Reference Price (ประกาศใช้แทน Decree of the MMAF of the Republic of Indonesia No. 21/2023 และ No. 140/2023 concerning Fish Reference Price)

ซึ่งฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จะติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการประกาศและมีผลบังคับใช้ของกฎกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมให้ทราบต่อไป

ข่าวด้านประมง

- **KKP เปิดตัวโครงการเลี้ยงปลานิลสายพันธุ์ทนเค็ม เพื่อฟื้นฟูบ่อเลี้ยงกุ้ง**

เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2567 กระทรวงกิจการทางทะเลและประมง (KKP) เปิดตัวโครงการนำร่องการเพาะเลี้ยงปลานิลสายพันธุ์ทนเค็ม (Saline tilapia) ในพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้งเก่า เมืองการาวัง จ.ชวาตะวันตก เพื่อเพิ่มผลผลิตปลานิลของประเทศและนำเสนอโมเดลการเพาะเลี้ยงปลานิลแบบคลัสเตอร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั่วไป สินค้าปลานิลถือเป็นสินค้าโภคภัณฑ์หลักชนิดหนึ่งของอินโดนีเซียที่ส่งออกไปต่างประเทศ เช่นเดียวกับกุ้งสำหรับ ล็อบสเตอร์ และปู ทั้งนี้ KKP ได้ปรับปรุงสายพันธุ์ปลานิลให้มีการพัฒนาสามารถปรับตัวเพื่อให้อาศัยอยู่ในน้ำกร่อย (Brackish water) มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็ว และให้ผลผลิตที่สูง รวมทั้งมีความต้านทานต่อโรคสูง

ขณะเดียวกัน นาย Haris Muhtadi ประธานชมรมกุ้งอินโดนีเซียกล่าวว่า การฟื้นฟูบ่อเลี้ยงกุ้งและนำมาประยุกต์ใช้เป็นบ่อเพาะเลี้ยงปลานิลทนเค็มเป็นหนึ่งในวิธีแก้ปัญหาการฟื้นฟูบ่อเลี้ยงกุ้ง ซึ่งการลงทุนบ่อเลี้ยงกุ้งและต้นทุนในการดำเนินการค่อนข้างสูง หากหยุดดำเนินการจะส่งผลให้เกิดความสูญเสียอย่างมาก เนื่องจากภาระค่าไฟฟ้า นอกจากนี้ อุปกรณ์บ่อเลี้ยงกุ้ง เช่น ปั๊มน้ำ กังหันน้ำ และเครื่องปั่นไฟ หากไม่ได้ใช้งานก็มีโอกาสชำรุดหรือเสื่อมสภาพได้ ในทางกลับกัน การเลี้ยงปลานิลทนเค็มยังมีประโยชน์ในการทำลายวงจรการเกิดโรคในกุ้ง โดยจะช่วยปรับสภาพแวดล้อมของบ่อเลี้ยงกุ้งให้เหมาะสมและสะอาดขึ้น อย่างไรก็ตาม การเพาะเลี้ยงปลานิลสายพันธุ์ทนเค็มในบ่อเลี้ยงกุ้งเก่าในเมืองการาวังถือเป็นการเพาะเลี้ยงชั่วคราว การเพาะเลี้ยงปลานิลสายพันธุ์ทนเค็ม 3-4 รอบ บ่อเลี้ยงกุ้งจึงได้รับการประเมินว่าพร้อมสำหรับนำกลับมาใช้การเพาะเลี้ยงกุ้งได้อีกครั้ง

โครงการนำร่องการเพาะเลี้ยงปลานิลทนเค็มในเมืองการาวังจะได้รับงบประมาณกว่า 76,000 ล้านรูเปียห์ และบริหารจัดการโดยศูนย์บริการธุรกิจการผลิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (Aquaculture Production Business Service Center: BLUPPB) โดยนอกจากการฟื้นฟูบ่อเลี้ยงกุ้งแล้ว ยังมีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมถึงการติดตั้งระบบการจัดการน้ำเสีย (IPAL) ระบบส่งน้ำชลประทาน อ่างเก็บน้ำ และห้องปฏิบัติการ KKP ตั้งเป้าผลิตปลานิลสายพันธุ์ทนเค็มไว้ที่ 7,020 ตัน/รอบ มูลค่า 210,600 ล้านรูเปียห์ โครงการนำร่องนี้คาดว่าจะสร้างผลกำไรประมาณ 38,600 ล้านรูเปียห์ โดยสมมติต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 24,500 รูเปียห์/กิโลกรัม และราคาขายอยู่ที่ 30,000 รูเปียห์/กิโลกรัม

- **รัฐบาลอินโดนีเซียพบผู้ลักลอบส่งออกตัวอ่อนกุ้งล็อบสเตอร์อย่างต่อเนื่อง**

รัฐบาลยอมรับว่านโยบายเปิดให้มีการส่งออกตัวอ่อนกุ้งล็อบสเตอร์ (Clear Lobster Seed: BBL) ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการขัดขวางการลักลอบส่งออก BBL ที่ได้รับความร่วมมือจากประเทศปลายทาง และสถานการณ์การลักลอบส่งออกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งออก BBL ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง เลขที่ 7 ปี 2024 ว่าด้วยการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์ (Panulirus spp.) ปูม้า (Scylla spp.) และปูม้า (Portunusspp.) ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2567 รัฐบาลอินโดนีเซียได้กำหนดโควตา BBL ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อยู่ที่ 419,213,719 ตัว หรือคิดเป็นร้อยละ 90 ของปริมาณ

BBL ในอินโดนีเซีย รวมทั้งได้กำหนดราคาอ้างอิงต่ำสุดของ BBL ระดับขาวประมาณไว้ที่ 8,500 รูเปียห์/ตัว ปัจจุบันมีบริษัทต่างชาติจากเวียดนาม จำนวน 5 ราย เข้ามาร่วมทุนกับชาวอินโดนีเซีย โดยจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทนิติบุคคลตามบทบัญญัติของกฎหมายและข้อบังคับของอินโดนีเซีย ซึ่งบริษัทเหล่านี้ได้รับอนุญาตให้ส่ง BBL ไปยังประเทศต้นทาง รวมทั้งต้องปล่อย (Restocking) ตัวอ่อนกุ้งล็อบสเตอร์ขนาดที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้คืนสู่ธรรมชาติ ร้อยละ 2 จากผลผลิตทั้งหมด

นาย Budhy Fantigo รองประธานสมาคมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแห่งอินโดนีเซีย (Indonesian Aquaculture Society: MAI) เปิดเผยว่า การลักลอบส่งออก BBL มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากรายงานเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2567 ระบุว่า BBL ที่ลักลอบส่งออกจากอินโดนีเซียมีราคาขายอยู่ที่ 27,000 - 30,000 รูเปียห์/ตัว ซึ่งสูงกว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลกำหนดไว้อย่างมาก โดยใช้เส้นทางขนส่งผ่านสนามบิน Juanda เมืองสุราบายา จ.ชวาตะวันออก จ.สุมาตราใต้ และ จ.จัมบี และคาดว่าราคา BBL จะเพิ่มสูงขึ้นอีกในช่วงฤดูแล้ง (เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม) ทั้งนี้ ฤดูกาลจับ BBL ตามธรรมชาติในอินโดนีเซียเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน - ตุลาคมของทุกปี

ขณะเดียวกัน KKP คาดว่า การลักลอบส่งออก BBL จากอินโดนีเซียไปยังเวียดนามสูงถึง 600 ล้านตัว/ปี มูลค่ากว่า 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งการเพาะเลี้ยง BBL ที่ลงทุนจากเวียดนามจะถูกดูดซับโดยตลาดจีน โดยนาย Sakti Wahyu Trenggono รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงคาดว่า ปัจจุบันจีนให้ความสำคัญกับความยั่งยืนในการเพาะเลี้ยง BBL และการตรวจสอบย้อนกลับมากขึ้น เวียดนามจึงให้ความสำคัญที่จะนำเข้า BBL ที่ได้รับการรับรองจากอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการ

- **อินโดนีเซียตั้งหน่วยเฉพาะกิจ PMO 724 มุ่งเป็นแชมป์ด้านการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์**

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2567 นาย Sakti Wahyu Trenggono รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง (KKP) เปิดเผยว่า KKP ได้จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจ (Project Management Office: PMO) หรือ PMO 724 เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงแนวทางการกำกับดูแลกุ้งล็อบสเตอร์ในอินโดนีเซีย ตามกฎกระทรวง เลขที่ 7 ปี 2024 ว่าด้วยการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์ (*Panulirus spp.*) ปูม้า (*Scylla spp.*) และปูม้า (*Portunus spp.*) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ เสริมสร้างการพัฒนาเพาะเลี้ยงกุ้งล็อบสเตอร์อย่างยั่งยืน รวมถึงมีมาตรการต่อต้านการลักลอบขนตัวอ่อนกุ้งล็อบสเตอร์ (Clear Lobster Seed: BBL) ที่จำเป็นต้องมีการบังคับใช้อย่างเข้มงวด หน่วยงานเฉพาะกิจ PMO 724 ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ของ KKP ที่ได้รับมอบหมายให้เร่งดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติในการจับกุ้ง การเพาะเลี้ยง การพัฒนาคุณภาพ กฎระเบียบการค้า และการติดตามการลักลอบขน BBL อย่างผิดกฎหมาย และมุ่งเน้นสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เช่น กองทัพเรืออินโดนีเซีย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการ เพื่อเสริมสร้างการกำกับดูแลในการจัดการลักลอบขน BBL

หน่วยเฉพาะกิจ PMO 724 มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศการเลี้ยงกุ้งล็อบสเตอร์ที่แข็งแกร่ง โดยดึงดูดการลงทุนและนำเทคโนโลยีการเลี้ยงกุ้งล็อบสเตอร์จากประเทศที่มีความเชี่ยวชาญมาใช้ รวมทั้งก่อตั้งชุมชนประมงเลี้ยงกุ้งล็อบสเตอร์เพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มความสามารถของชาวประมงท้องถิ่น รมว. Trenggono ตั้งเป้าให้อินโดนีเซียเป็นแชมป์ในด้านการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์ และมีมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสของการกำกับดูแลกุ้งล็อบสเตอร์ โดยการเผยแพร่สารสนเทศและข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกุ้งล็อบสเตอร์ผ่านหน่วยเฉพาะกิจ PMO 724 เช่น รายได้ของรัฐที่ไม่ใช่ภาษี

(PNBP) จากกิจกรรมการค้า BBL ในต่างประเทศ ไปจนถึงสถิติการจับ BBL ที่ผิดกฎหมาย

ขณะเดียวกัน Dr. Rudy Heriyanto Adi Nugroho เลขาธิการ KKP และรักษาการประธานหน่วยเฉพาะกิจ PMO 724 ยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงแนวทางการกำกับดูแลกุ้งล็อบสเตอร์ โดยเฉพาะการเสริมสร้างมาตรการต่อต้านการลักลอบขน BBL ทั้งนี้ การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจ PMO 724 เป็นเพียงจุดเริ่มต้น โดยมีแผนจะจัดตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบขน BBL อย่างผิดกฎหมาย โดยได้รับการสนับสนุนจากกฎระเบียบประธานาธิบดีที่กำลังจะจัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการและจัดสรรงบประมาณต่อไป

- **KKP ริเริ่มโครงการ VOGA เร่งพัฒนาบุคลากรด้านประมงในอาเซียน**

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2567 นาย I Nyoman Radiarta หัวหน้าหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางทะเลและประมง (Marine and Fisheries Human Resources Development and Extension Agency: BPPSDM KP) กระทรวงกิจการทางทะเลและประมง (KKP) ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนอินโดนีเซีย เข้าร่วมการประชุมสภาศูนย์พัฒนาประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAFDEC) ครั้งที่ 56 ณ เมืองเตย์เกย์เตย์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยได้นำเสนอแผนงานต่อที่ประชุมว่า KKP ได้ริเริ่มโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภูมิภาคผ่านทาง Vocational Goes to Actors (VOGA) ในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้านการประมงในประเทศอาเซียนมีการเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการประมงในภูมิภาค ทั้งบริษัทประมงและมหาวิทยาลัย

นาย Nyoman อธิบายว่าการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านโครงการ VOGA ในภูมิภาคอาเซียนนั้น รวมถึงความร่วมมือผ่านการพัฒนาและการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาทั่วภูมิภาค เพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเป้าหมายด้านความยั่งยืน นอกจากนี้ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ฝึกสอน (Training of Trainers: ToT) ยังดำเนินการโดยการฝึกอบรมและการพัฒนาทางวิชาชีพสำหรับนักการศึกษา (Educators) และผู้ฝึกสอนสายอาชีพ (Vocational trainers) เพื่อพัฒนาทักษะการสอน และความรู้ในอุตสาหกรรม

KKP มุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินผ่านโครงการสำคัญทั้ง 5 คือ การขยายพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล การจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การติดตามและควบคุมพื้นที่ชายฝั่งและหมู่เกาะขนาดเล็ก ตลอดจนการแก้ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล โดยการมีส่วนร่วมของชาวประมงหรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชายฝั่งทะเล ดังนั้น เพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว หน่วยงาน BPPSDM KP ได้จัดตั้งโครงการเชิงกลยุทธ์ขึ้น ได้แก่ Vocational Goes to Actors (VOGA) และ หมู่บ้านประมงอัจฉริยะ (Smart Fisheries Village: SFV) ซึ่งการพัฒนาทั้งสองโครงการนี้สามารถดำเนินการได้ รวมถึงผ่านทางชั้นเรียน/โครงการ/มหาวิทยาลัย/ทุนการศึกษาระหว่างหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ในขอบเขตของ KKP และสถาบันการศึกษาในประเทศสมาชิก SEAFDEC ทั้งนี้ SEAFDEC เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลที่ก่อตั้งโดยญี่ปุ่น สิงคโปร์ และไทย เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประมงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมาชิก SEAFDEC คือประเทศสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และญี่ปุ่น

- **KKP เริ่มทดสอบนโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (PIT) เดือนมิถุนายน 2567**

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2567 นาย Muhammad Abdi Suhufan ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง (KKP) แถลงหลังการประชุมเตรียมการทดสอบนโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (Quota Based Fishing Zone Policy: PIT) ว่าการทดสอบ PIT อย่างเป็นทางการจะดำเนินการในโซน 3 ของเขตการจัดการประมง 718

(WPPNRI 718) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่น่านน้ำทะเลอารู ทะเลอาราฟูรา และทะเลติมอร์ตะวันออก เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2567 เป็นระยะเวลา 3 เดือน อย่างไรก็ตาม หากไม่ประสบผลสำเร็จภายใน 3 เดือน ระยะเวลาดังกล่าวจะขยายออกไปเป็น 6 เดือน

นอกจากนี้ นาย Abdi ระบุว่า มีท่าเรือประมงนาร่อง 4 แห่งใน จ.มาลากูที่เข้าร่วมในการทดสอบ PIT ดังนี้

- 1) ท่าเรือประมง Nusantara Tual (Pelabuhan Perikanan Nusantara Tual: PPN Tual)
2. ท่าเรือประมง Tual (Pelabuhan Perikanan: PP Tual)
- 3) ท่าเรือประมงเบนจินา (Pelabuhan Perikanan Benjina: PP Benjina) หมู่เกาะ Aru และ
- 4) ท่าเรือประมงชายฝั่งโดโบ (Pelabuhan Perikanan Pantial: PPP Dobo)

ทั้งนี้ ท่าเรือประมงลำดับที่ 3-4 เป็นของเอกชน ได้แก่ PP Tual เป็นของบริษัท PT Samudera Indonesia Sejahtera (PT SIS) และ PP Benjina เป็นของบริษัท PT Industri Perikanan Arafura (PT IPA) ซึ่งในระยะเริ่มแรกจะมีการติดตามเรือประมงที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 213 ลำ ประกอบด้วยเรือประมงจาก เขตปาติ จ.ชวากลาง จำนวน 122 ลำ และ 91 ลำ จากเขตการังซองและเขตอินดราเมา จ.ชวาตะวันตก

อย่างไรก็ตาม การทดสอบ PIT จะยังไม่มีมาตรการจัดสรรโควตา แต่จะมุ่งเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจต้นน้ำ-ปลายน้ำ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนเอกสารใบอนุญาตเรือประมง รวมถึงใบอนุญาตทำการประมงนอกพื้นที่ 12 ไมล์ทะเล (22 กิโลเมตร) นอกจากนี้ การปฏิบัติตามภาระผูกพันในการติดตั้งระบบการนำทางด้วยดาวเทียม (GPS) และระบบติดตามเรือจะเริ่มทยอยได้รับการสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ ก่อนหน้านี้ นาย Budi Sulistiyo อธิบดีกรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันผลิตภัณฑ์ทางทะเลและประมง (PDSPKP) กล่าวว่า PDSPKP กำลังดำเนินการทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการจับสัตว์น้ำ การขนส่งหรือการขนถ่ายสัตว์น้ำ การดูแลรักษาสัตว์น้ำหลังการจับ ขั้นตอนการตรวจสอบสัตว์น้ำ ตลอดจนการบันทึกและการรายงาน

ข่าวด้านการเกษตร

● กระทรวงเกษตรติดตามการปลูกและผลิตกระเทียมภาคบังคับ

เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2567 กระทรวงเกษตร โดยกรมพืชสวน ได้จัดการประชุมประเมินผลและให้ความช่วยเหลือในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการปลูกและผลิตกระเทียมภาคบังคับสำหรับผู้ประกอบการนำเข้ากระเทียม ณ โรงแรม Eastparc จังหวัดยogyakarta นาย Andi M Idil Fitri ผู้อำนวยการฝ่ายผักและพืชสมุนไพร กรมพืชสวนเปิดเผยว่า กระทรวงเกษตรกำลังติดตามผลการดำเนินการโครงการปลูกและผลิตกระเทียมภาคบังคับในประเทศอย่างเข้มข้น สำหรับผู้ประกอบการนำเข้ากระเทียมที่มีใบรับรองการนำเข้าผลิตภัณฑ์พืชสวน (RIPH) ที่กำหนดต้องปลูกกระเทียมอย่างน้อยร้อยละ 5 ของปริมาณ RIPH โดยยึดตามกฎกระทรวงเกษตร เลขที่ 46 ปี 2019 ว่าด้วยการพัฒนาสินค้าโภคภัณฑ์พืชสวนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการบรรลุความพอเพียงการผลิตอาหารของประเทศ รวมถึงกระเทียม เพื่อลดการพึ่งพานำเข้าจากต่างประเทศ

นาย Andi กล่าวว่า กระทรวงเกษตรยังคงสนับสนุนให้มีการผลิตกระเทียมในประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะโครงการปลูกและผลิตกระเทียมภาคบังคับ เพื่อรักษาระดับการผลิตกระเทียมในประเทศ ซึ่งความต้องการกระเทียมเฉลี่ยของประเทศอยู่ที่ 600,000 - 650,000 ตัน หากสามารถผลิตได้อย่างสม่ำเสมอที่ร้อยละ 5 ในประเทศ ก็จะได้ผลผลิตอย่าง

น้อย 30,000 ต้นต่อปีภายใต้โครงการดังกล่าว และส่วนที่เหลือจะได้รับการสนับสนุนจากเกษตรกรผู้ปลูก รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของ APBN ก่อนหน้านี้ อินโดนีเซียเคยประสบความสำเร็จในการพึ่งพาตนเองด้านกระเทียม แต่ตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ต้องพึ่งพาการนำเข้ามากขึ้น อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในเชิงบวกอินโดนีเซียยังคงมีศักยภาพสำหรับพื้นที่เพาะปลูกที่เพียงพอและการจ้างงานในภาคเกษตรกรรมในการเพิ่มผลผลิตกระเทียมภายในประเทศ รวมถึงความพยายามในการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการปลูกกระเทียมภาคบังคับของผู้ประกอบการนำเข้า

นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการและติดตามกฎระเบียบการปลูกกระเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อเสริมสร้างระบบการผลิตกระเทียมจึงมีการเสนอรูปแบบวงปิดที่เชื่อมโยงตลาดกับเกษตรกรและผู้ผลิต โดยมีเป้าหมายเพื่อการประสานงานและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ขณะเดียวกัน หน่วยงานเฉพาะกิจด้านอาหาร พลดำรงเอก Eka Mulyana ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เน้นย้ำว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะติดตามการดำเนินการปลูกและผลิตกระเทียมภาคบังคับของผู้ประกอบการนำเข้าเพื่อให้มั่นใจว่า ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้นำเข้าได้แนะนำให้ใช้กลไกการให้รางวัลเพื่อจูงใจผู้ประกอบการนำเข้าที่ปฏิบัติตามและมีบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตาม โดยขอให้มีการดำเนินการอย่างเข้มงวดกับผู้นำเข้าที่ไม่ปฏิบัติตามเพื่อรักษาความเป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจ

- **ไตรมาสแรกปี 2567 ภาคเกษตรพืชอาหารหดตัวกว่าร้อยละ 24.75**

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2567 นาง Amalia Adininggar Widyasanti รักษาการหัวหน้าสำนักงานสถิติแห่งชาติ อินโดนีเซีย (BPS) ตั้งข้อสังเกตว่าการเติบโตรายปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP ตามสาขาธุรกิจภาคเกษตรพืชอาหารในช่วงไตรมาสแรกของปี 2567 หดตัวอย่างมีนัยสำคัญ คือร้อยละ -24.75 ต่อปี ส่งผลให้ภาคส่วนนี้เติบโตติดลบต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2566 ซึ่งพืชอาหารที่มีการผลิตลดลง ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด และถั่วเหลือง นอกจากนี้ BPS ระบุว่า เศรษฐกิจอินโดนีเซียในไตรมาสแรก (มกราคม-มีนาคม) ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 5.11 และเมื่อเทียบเป็นรายปี ธุรกิจที่สนับสนุนเศรษฐกิจทั้งหมดเติบโตในเชิงบวก มีเพียงภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมงเท่านั้นที่หดตัวลดลงร้อยละ 3.54 ต่อปี เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญและปัจจัยอีกหลายประการที่ทำให้การเติบโตโดยเฉพาะภาคเกษตรพืชอาหารลดลงอย่างมาก

ในขณะเดียวกัน ข้อมูลกลุ่มพื้นที่ตัวอย่างจาก BPS (มกราคม - มีนาคม 2567) แสดงให้เห็นการผลิตข้าวของประเทศทั้งหมดอยู่ที่ 5.78 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 37.98 เมื่อเทียบกับไตรมาสแรกของปี 2566 ที่ 9.32 ล้านตัน ดังนั้น เพื่อชดเชยการลดลงของการผลิตข้าว รัฐบาลได้ตัดสินใจนำเข้าข้าวจากต่างประเทศในปี 2566 และ 2567 ข้อมูลจาก BPS ระบุว่ายอดนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียในปี 2566 อยู่ที่ 3.06 ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 613.61 ต่อปี และข้อมูลประมาณการสมดุลอาหารแห่งชาติปี 2567 พบว่ามีการนำเข้าข้าวในเดือนมกราคม - มีนาคม 2567 อยู่ที่ 1.41 ล้านตัน ขณะที่การนำเข้าข้าวในเดือนเมษายน - ธันวาคม 2567 ตั้งเป้าไว้ที่ 3.76 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นตัวเลขนำเข้าที่ค่อนข้างมากส่งผลให้ตัวเลข GDP หดตัว

นอกจากนี้ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2567 ระบุว่า ข้าวเปลือก (GKP) ที่ขายในระดับเกษตรกรราคาอยู่ในระดับสูง โดยบางแห่งสูงถึง 8,000 รูเปียห์/กิโลกรัม ซึ่งส่งผลดีต่อบริษัทและผู้ค้าข้าวจำนวนมากได้รับประโยชน์จากราคาข้าวที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่เกษตรกรไม่ได้รับประโยชน์มากนัก แม้ว่าภาคเกษตรกรรมจะเป็นการจ้างงานหลักของชาวอินโดนีเซีย โดยเฉพาะในภาคแรงงาน แต่การจ้างงานลดลงอย่างต่อเนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น ความแห้งแล้งอันยาวนานและรุนแรงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้ไม่สามารถปลูกข้าวได้ตามฤดูกาล ทำให้แรงงานจำนวนมากว่างงาน และการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างภาคเกษตรกรรมยังส่งผลให้เกษตรกรเจ้าของที่ดินลดจำนวนแรงงานในการเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวอีกด้วย การเผชิญ

กับความท้าทายนี้ รัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร และประกันสวัสดิภาพของเกษตรกรเพื่อประกันความมั่นคงด้านอาหารของชาติ

- **รมว. เกษตรจับมือรัฐบาลสุลาเวสีตะวันตก ผลิอาหารรองรับเมืองหลวงใหม่ (นูซันตารา)**

เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งอินโดนีเซีย ให้การต้อนรับและหารือร่วมกับนาย Zudan Arif Fakrullah ผู้ว่าราชการ จ.สุลาเวสีตะวันตก ณ กระทรวงเกษตร กรุงจาการ์ตา โดย รมว. Amran เปิดเผยการตั้งเป้าเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวโพด กาแฟ และโกโก้ ใน จ.สุลาเวสีตะวันตก เพื่อตอบสนองความต้องการอาหารของนูซันตารา (Ibu Kota Nusantara: IKN) เมืองหลวงใหม่ของอินโดนีเซียใน จ.กาลิมันตันตะวันออก โดยกระทรวงเกษตรจะให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเมล็ดพันธุ์สำหรับพื้นที่นาข้าว 5,000 เฮกตาร์ ข้าวโพด 5,000 เฮกตาร์ กาแฟ 600 เฮกตาร์ และโกโก้ 500 เฮกตาร์ พร้อมอุปกรณ์และเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์ เพื่อเพิ่มการผลิตในภาคเกษตรกรรมและการเพาะปลูกใน จ.สุลาเวสีตะวันตก ซึ่ง รมว. Amran เห็นว่าอธิปไตยทางอาหารใน จ. สุลาเวสีตะวันตก มีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการอาหารที่จะเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะมีประชากรเข้ามาอาศัยในเมืองหลวงแห่งใหม่สูงถึง 1 – 2 ล้านคน นอกจากนี้ จ.สุลาเวสีตะวันตก ยังเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและมีคุณภาพ รวมทั้งเป็นประตูสู่อินโดนีเซียตะวันออก

ในขณะเดียวกัน นาย Zudan กล่าวขอบคุณ รมว. Amran สำหรับความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร จ.สุลาเวสีตะวันตก ซึ่งรัฐบาลส่วนภูมิภาคจะจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือด้านเทคนิคในการแจกเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวโพด กาแฟ และโกโก้ รวมทั้งจะเร่งดำเนินการตามข้อสั่งการของ รมว. Amran ในการจัดหาพื้นที่เพาะปลูกอาหารแห่งใหม่เพิ่ม 3 ล้านเฮกตาร์ทันที ในโอกาสเดียวกัน รมว.เกษตร ได้กล่าวชื่นชมผลงานของนาย Zudan ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเกษตร ซึ่งมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ จ.สุลาเวสีตะวันตก

- **อินโดนีเซียและเวียดนามร่วมกันพัฒนาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีพื้นที่ชุ่มน้ำ**

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2567 นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งอินโดนีเซีย เดินทางเยือนเวียดนามเพื่อหารือทวิภาคีกับ นาย Le Minh Hoan รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทของเวียดนาม (MARD) โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในการร่วมพัฒนาการปลูกข้าวในพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยเฉพาะพันธุ์ข้าวที่สามารถปลูกในพื้นที่ชุ่มน้ำที่ให้ผลผลิตสูง ตลอดจนการใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีการทำฟาร์มที่แม่นยำ เพื่อเพิ่มผลผลิตและดัชนีการปลูกข้าวในพื้นที่ชุ่มน้ำ นอกจากนี้ อินโดนีเซียและเวียดนามเห็นพ้องต้องกันที่จะพัฒนาระบบการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเกษตรกรรมแบบยั่งยืน

รมว. Amran กล่าวถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความร่วมมือทางการเกษตรระหว่างอินโดนีเซียและเวียดนามผ่านบันทึกความเข้าใจในภาคเกษตรกรรมเพื่อริเริ่มการจัดตั้งคณะทำงานด้านการเกษตร (Joint Agricultural Working Group) อินโดนีเซียต้องการสนับสนุนโครงการลำดับความสำคัญทางการเกษตรเพื่อคาดการณ์วิกฤตโลกในปัจจุบัน และเอาชนะความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยแล้งและอุทกภัยอย่างรุนแรงในภูมิภาคต่างๆ รัฐบาลอินโดนีเซียได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในระยะสั้นเพื่อเพิ่มดัชนีการปลูกและการผลิตข้าวของประเทศโดยการขยายพื้นที่เพาะปลูกผ่านโครงการเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นระบบเกษตรผสมผสานในพื้นที่ราบลุ่มและเพิ่มดัชนีการปลูกโดยการปรับปรุงพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อปลูกข้าวปีละ 2-3 ครั้ง

สำหรับโครงการลำดับความสำคัญของอินโดนีเซีย รว. Amran หวังว่าจะได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากรัฐบาลเวียดนามในการส่งเสริมการพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัย เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการจัดการชลประทานทางการเกษตร การประยุกต์ใช้เครื่องจักรกลดิจิทัลในการทำเกษตร รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงทางการตลาด ในโอกาสนี้ รว. Le Minh Hoan กล่าวขอรับการสนับสนุนในการนำเข้าผลไม้จากอินโดนีเซีย โดยเฉพาะสละบาหลี่ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากจากชาวเวียดนาม และมีโอกาสทางการตลาดสูงมาก ปัจจุบันราคาสละบาหลี่จากอินโดนีเซียในเวียดนามอยู่ที่ 250,000 ดองเวียดนาม/กิโลกรัม (ประมาณ 157,000 รูเปียห์/กิโลกรัม)

ในช่วงท้ายของการประชุม รว.กระทรวงเกษตรทั้งสองประเทศได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร (MoU) และเห็นพ้องที่จะจัดตั้งคณะทำงานด้านการเกษตร (Working Group on Agriculture) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคจากทั้งสองประเทศ เพื่อระบุแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมเพื่อการพัฒนาการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศและหารือประเด็นต่างๆ อุปสรรคในการเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตร และการระดมการลงทุนทางการเกษตรในทั้งสองประเทศ

- **เกษตรกรบางส่วนเข้าร่วมโครงการรับซื้อข้าวของ BULOG**

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2567 นาย Bayu Krisnamurti ผู้อำนวยการหน่วยงาน BULOG เปิดเผยระหว่างการประชุมโรงสีข้าวสมัยใหม่ (Modern Rice Milling Plant: MRRP) ที่เมืองการาวัง จ.ชวาตะวันตกว่าตั้งเป้าดูดซับข้าวของเกษตรกร จำนวน 600,000 ตันภายในสิ้นเดือนพฤษภาคม 2567 ปัจจุบัน BULOG ดูดซับข้าวอยู่ที่ 535,000 ตันข้าว ทำให้สต็อกข้าวสำรองของรัฐบาล (CBP) ในคลัง BULOG จะมีข้าวประมาณ 1.85 ล้านตัน ทั้งนี้ การดูดซับดังกล่าวมีทั้งที่ส่งมอบจากเกษตรกรโดยตรงและจากโรงสีข้าวตั้งแต่เริ่มการเก็บเกี่ยว โดยคาดว่าฤดูเก็บเกี่ยวในฤดูปลูกแรก 2566/2567 จะสิ้นสุดในอีกประมาณ 2 - 4 สัปดาห์ข้างหน้า ขึ้นอยู่กับพื้นที่เพาะปลูก

ในขณะเดียวกัน นาย Bayu ยอมรับว่าโครงการรับซื้อข้าวจากเกษตรกร (Rice Grain pick-up program) เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนเมษายน 2567 ที่ผ่านมา เพื่อเร่งการดูดซับข้าวของเกษตรกรโดยตรงจากศูนย์การผลิต ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรไม่ให้ความสนใจ ดังนั้นปริมาณข้าวที่รับซื้อจึงมีค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากเกษตรกรต้องการขายผลผลิตให้กับผู้ค้าท้องถิ่น (Collectors) หรือโรงสี (Millers) ที่ตนเองเป็นสมาชิกมากกว่าที่จะส่งมอบโดยตรงให้กับหน่วยงาน BULOG แล้วรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรส่งให้โรงสีข้าวของ BULOG อย่างไรก็ตาม BULOG จะยังคงดำเนินโครงการรับซื้อข้าวต่อไป

ปศุสัตว์

- **กระทรวงเกษตรร่วมสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพิ่มผลผลิตเนื้อสัตว์เคี้ยวเอื้อง**

เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2567 กระทรวงเกษตร โดยกรมปศุสัตว์และบริการสุขภาพสัตว์ร่วมกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จัดการประชุมติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation: Monev) การเพิ่มผลผลิตเนื้อสัตว์เคี้ยวเอื้อง ณ ศูนย์ผสมเทียมเล็มบัง (BIB) จ.ชวาตะวันตก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาระยะกลางแห่งชาติ (National Medium Term Development Plan: RPJMN) ปี 2563-2567 ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์แห่งชาติภายในปี 2569 สำหรับการผลิตเนื้อสัตว์จำนวน 4 - 4.6 ล้านตัน ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับอินโดนีเซีย เนื่องจากการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์จะช่วยสร้างความมั่นใจได้ถึงความพร้อมในการจัดหาเนื้อสัตว์ที่มั่นคงภายในประเทศ ลดการพึ่งพาการนำเข้าที่อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวน

ของราคา และการรับประกันความพร้อมของเนื้อสัตว์ที่สามารถพัฒนาสวัสดิการของสังคมโดยรวมได้ การประชุมในครั้งนี้มีตัวแทนจากสำนักงานประธานาธิบดี สำนักรองเลขาธิการประธานาธิบดี สำนักงานวางแผนการพัฒนาแห่งชาติ สำนักงานอาหารแห่งชาติ และผู้เพาะพันธุ์สัตว์ เข้าร่วมด้วย

นาง Puji Wisudya ตัวแทนจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อธิบายว่า ขณะนี้การผลิตเนื้อวัวของอินโดนีเซียยังไม่เพียงพอและการนำเข้าเป็นทางเลือกหนึ่ง ซึ่งวัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล คือการแก้ปัญหาที่ผู้เพาะพันธุ์กำลังเผชิญและสิ่งที่รัฐบาลสามารถสนับสนุนได้ พร้อมหาแนวทางการแก้ไขเพื่อเพิ่มการผลิตปศุสัตว์ โดยอุปสรรคที่ผู้เพาะพันธุ์สัตว์กำลังเผชิญ ได้แก่ การเลี้ยง การผสมพันธุ์ การให้อาหาร การขาดพื้นที่สำหรับอาหารสัตว์ การตลาด และการขาดแคลนเยาวชนเกษตรกรรุ่นใหม่ด้านปศุสัตว์ ด้วยกิจกรรม Monev ดังกล่าวหวังว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์แห่งชาติได้ภายในปี 2569 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดได้รับการคาดหวังให้มีบทบาทอย่างแข็งขันในการเพิ่มการผลิตปศุสัตว์โดยการสนับสนุนจากโครงการต่างๆ ของรัฐบาล รวมถึงการให้บริการด้านสินเชื่อธุรกิจเพื่อประชาชน (KUR) และกิจกรรมการผสมเทียม ด้วยความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างรัฐบาล ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ และสถาบันที่เกี่ยวข้อง อินโดนีเซียมีความคาดหวังในแง่เชิงบวกว่าจะสามารถบรรลุความพอเพียงด้านการผลิตเนื้อสัตว์ และปรับปรุงสวัสดิการโดยรวมของผู้เพาะพันธุ์สัตว์ได้

ทั้งนี้ สามารถอ่านรายละเอียดความเคลื่อนไหวด้านการเกษตรในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นประจำทุกเดือนได้ทาง https://www.opsmoac.go.th/jakarta-news-news_trans

6. เรื่องอื่นๆ (การดำเนินงานของฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา)

❖ การประชุม

- เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2567 นางสาวปัญช์สรณ์ เหมือนสร้อย อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา เข้าร่วมประชุมคณะทำงานกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากข้อจำกัดทางการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ ครั้งที่ 1/2567 ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีนายพิศาล พงศาพิชณ์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติเป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมได้มีการติดตามการขอเปิดตลาด ประเด็นคาง และอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทย พร้อมพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดทำท่าทีการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการส่งออกและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย

- เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 นางสาวปัญช์สรณ์ เหมือนสร้อย อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ร่วมกับอัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการพาณิชย์) ณ กรุงจาการ์ตา และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (CICOT) จัดการสัมมนาออนไลน์ หัวข้อ “ความคืบหน้าการบังคับใช้ระเบียบสินค้าฮาลาลอินโดนีเซีย ที่มีผลต่อสินค้าไทย” โดยให้ข้อมูลตลาดสินค้าฮาลาลในอินโดนีเซีย แนวทางการขึ้นทะเบียนขอตราฮาลาลอินโดนีเซีย พร้อมอธิบายระเบียบที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้ประกอบการไทยกว่า 140 คน เนื่องจากอินโดนีเซียกำหนดว่า หลังวันที่ 17 ตุลาคม 2567 อาหารและเครื่องดื่มจากต่างประเทศที่จะนำเข้ามาขายในประเทศ ต้องมีตราฮาลาลอินโดนีเซียจึงจะสามารถวางขายได้ ซึ่งขณะนี้ผู้ประกอบการส่วนมากได้ขึ้นทะเบียนขอการรับรองตราฮาลาล

อินโดนีเซียเรียบร้อยแล้ว จึงจัดการสัมมนาดังกล่าว เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ทั้งนี้ อินโดนีเซียมีผู้นับถือศาสนาอิสลามกว่า 87% ของประชากรทั้งหมด คิดเป็นกว่า 240 ล้านคน ถือเป็นตลาดสินค้าอาหารที่สำคัญของไทย

- เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2567 นางสาวปญฺษุณี งามสร้อย อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา เข้าประชุมร่วมกับนายกมล โกยสมบูรณ์ ผู้จัดการทั่วไป และคุณณฤฎา อยู่ไธย จากบริษัท เค.เอส.พี. อุปกรณ์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ KASETPHAND โดยมีนายประพันธ์ ดิษยทัต เอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา เป็นประธาน พร้อมด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ กรุงจาการ์ตา บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทในเครือ CPF ให้บริการด้าน Feed Farm Food และ Green Technology อาทิ ออกแบบโรงเรือน โครงสร้างต่างๆ อุปกรณ์ และเครื่องมือทางการเกษตร เป็นต้น โดยมีความประสงค์จะส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ในเบื้องต้นอาจดำเนินการในรูปแบบความร่วมมือกับบริษัท CPI-PE และพิจารณาขยายการลงทุนมายังอินโดนีเซียเป็นลำดับต่อไป

- เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2567 นางสาวปญฺษุณี งามสร้อย อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ได้เข้าร่วมประชุมร่วมกับ Dr. Akma binti Ngah Hamid อธิบดีกรมสัตวแพทย์บริการ (Department of Veterinary Services: DVS) โดยมี นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วยนายวรรณ วรรณวิล ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนสมาคมและภาคเอกชนภาคการผลิตและส่งออกสินค้าปศุสัตว์ โดยทั้งสองฝ่ายเห็นควรพัฒนาความร่วมมือด้านสุขอนามัยสัตว์ การอำนวยความสะดวกทางการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างสองประเทศให้มากขึ้น ซึ่งฝ่ายไทยได้ติดตามความก้าวหน้าการขอเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ พร้อมแสดงความพร้อมที่จะเป็นผู้ผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย และปลอดภัย โดยเฉพาะเนื้อโค เนื้อแพะ และเนื้อสุกร เพื่อสนับสนุนนโยบายความมั่นคงทางอาหารของสหพันธรัฐมาเลเซีย ทั้งนี้ เมื่อปี 2566 ไทยส่งออกสัตว์มีชีวิตและสินค้าปศุสัตว์ไปยังมาเลเซีย กว่า 16,463 ล้านบาท ประกอบด้วย โคมีชีวิต 1,078 ล้านบาท อาหารสัตว์เลี้ยง 4,702 ล้านบาท สินค้าเนื้อสัตว์ปีก 5,602 ล้านบาท สินค้า Non-Frozen 4,545 ล้านบาท และอาหารปศุสัตว์ 536 ล้านบาท

❖ การแก้ไขปัญหา

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับเอกสารจากกรมปศุสัตว์ ขอความอนุเคราะห์จัดส่งเอกสาร แจ้งยืนยันที่อยู่ของบริษัท Mars Petcare (Thailand) Company Limited (VCN.34) ไปยัง Risk Management & Surveillance Department Joint Operations Division สำนักงานอาหารแห่งสิงคโปร์ (Singapore Food Agency) เพื่อทราบเนื่องจากการสะกดชื่อสถานที่เป็นภาษาอังกฤษแตกต่างกัน จึงได้มีหนังสือแจ้งฝ่ายสิงคโปร์อย่างเป็นทางการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางการค้าระหว่างกัน ซึ่งฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้จัดส่งเอกสารดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาได้รับหนังสือจากกรมปศุสัตว์ แจ้งรับรองการเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษของบริษัท ไอ-เทลคอร์ปอเรชั่น จำกัด (VCN.104) จากชื่อเดิม บริษัท ไทยรวมสินพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด เพื่อใช้ประกอบการแจ้งเปลี่ยนข้อมูล เพื่อขึ้นทะเบียนการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยงในประเทศเวียดนาม โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้มีหนังสือแจ้งไปยัง Department of Livestock Production, Ministry of Agriculture and Rural Development The Socialist Republic of Vietnam เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางการค้าระหว่างกัน

❖ การประสานงาน ติดตามความก้าวหน้าการเปิดตลาด และความร่วมมือต่างๆ

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา มีบันทึกถึงกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งผลการอนุมัติการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการของบริษัท F&N United Limited (Est.350) โดยสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์จากนมของบริษัทดังกล่าวมายังอินโดนีเซียได้แล้ว ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงเกษตร เลขที่ 12306/KPTS/HK.150/F2023 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2566 ว่าด้วยการอนุมัติสถานประกอบการที่สามารถส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ผลิตนมจากประเทศไทย ทั้งนี้ ได้นำเรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วยแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ประสานหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย (IQA) เพื่อสอบถามข้อมูลชื่อและตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงของ IQA ซึ่งเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบดังนี้

1. Head of IQA: Dr. Sahat Manaor Panggabean
2. Deputy of Plant Quarantine: Mr. Bambang
3. Deputy of Animal Quarantine: Mr. Wisnu Wasisa Putera และ
4. Deputy of Fish Quarantin: Mr. Sugeng Sudiarto

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับหนังสือจากกรมปศุสัตว์และบริการสุขภาพสัตว์ กระทรวงเกษตร อินโดนีเซีย แจ้งขอให้ดำเนินการชำระเงินสำหรับดำเนินการขั้นตอน Desk review ของการขอขึ้นทะเบียนสถานประกอบการไทย จำนวน 4 แห่ง ดังนี้ 1. บริษัท King Stella Group Co., Ltd (VCN.93) 2. บริษัท Facny World., Ltd 3. บริษัท Bluefalo Food Products Company Limited (VCN.184) และ 4. บริษัท Bleufalo Petcare Company Limited (VCN.212) โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำบันทึกไปยังกรมปศุสัตว์ เพื่อแจ้งไปยังผู้ประกอบการ พร้อมทั้งประสานไปยังสำนักงานของบริษัทดังกล่าวในกรุงจาการ์ตา ทั้งนี้ ได้นำเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทราบด้วยแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับการประสานจาก Mr. Desmond Chow ผู้ก่อตั้ง และ CEO ของบริษัท Singapore Crawfish Pte Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงและจำหน่ายกุ้ง Crawfish มีความประสงค์ขอเข้าเยี่ยมชมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสหกรณ์ ณ ประเทศไทย หรือผ่านระบบออนไลน์ ช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๖๗ หรือตามวันและเวลาที่เห็นสมควร เพื่อนำเสนอข้อมูลบริษัท และข้อเสนอโครงการที่สามารถดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกุ้ง Crawfish และความร่วมมือด้านเกษตรอื่นๆ เป็นการสร้างความยั่งยืนและมั่นคงด้านอาหาร และช่วยสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ทำให้ประเทศไทยสามารถเป็นแหล่งอาหารและเป็นศูนย์การผลิตอาหารที่ยั่งยืนได้ โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้จัดทำบันทึกนำเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาการเข้าเยี่ยมชมการเพาะเลี้ยงดังกล่าว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ประสานกรมปศุสัตว์และบริการสุขภาพสัตว์ กระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย เพื่อขอรับทราบข้อกำหนดในการนำเข้าไก่แปรรูปมายังอินโดนีเซีย ให้กับกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบดังนี้ การนำเข้าไก่แปรรูปมายังอินโดนีเซียเป็นไปตามกฎกระทรวงเกษตร เลขที่ 42 ปี 2019 ว่าด้วยการนำเข้าซากสัตว์ เนื้อ เครื่องในสัตว์ และ/หรือกระบวนการแปรรูปอาหารเข้าสู่ดินแดนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และกฎกระทรวงการค้า เลขที่ 25 ปี 2022 ว่าด้วยการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงการค้าเลขที่ 20 ปี 2021 ว่าด้วย นโยบายการนำเข้าและการจัดการ (Import Policies and Arrangements) ทั้งนี้ ผู้นำเข้าต้องได้รับใบรับรองการนำเข้า (Import Recommendations) และใบอนุญาตนำเข้า (Import Permit) จากกระทรวงเกษตรและกระทรวงการค้าอินโดนีเซีย

❖ การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

-

❖ การดำเนินงานอื่น

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานแบบผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน (M1) และรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2566 (M2) ประจำเดือนเมษายน 2567
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานสถานการณ์สินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนเมษายน 2567
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานภาวะความเคลื่อนไหวทางด้านการเกษตรปศุสัตว์ ประมง ชลประทาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ประจำเดือนเมษายน 2567 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่างๆ ด้านการเกษตรของอินโดนีเซีย